

Calvyn oor die eer van en die gesag van sinodes

AH Bogaards

In die huidige debat rondom sekere sinodebesluite kom artikel 31 van die kerkorde telkens weer ter sprake: "Wat op kerklike vergaderings met meerderheid van stemme besluit is, moet as *vas en bindend* beskou word tensy bewys word dat dit in stryd is met Gods Woord of die artikels van die Kerkorde".

Wat Calvyn in verband met sinodes leer, is besonder insiggewend.

In hierdie artikel wil ek op twee punte konsentreer:

- *eerstens* Calvyn se oortuiging dat ons sinodes moet **eer**; en
- *tweedens* sy opvatting oor die **gesag** van sinodes.

1. Geen onbegrensde eer nie

Calvyn het groot eerbied gehad vir die konsilies (sinodes). Dit was sy wens dat almal die sinodes sou **eer**.

Hierdie eer het egter vir Calvyn 'n *grens* gehad: *Christus*.

Calvyn verklaar wat hy bedoel met Christus as grens:

- Christus mag in ons eerbied vir die sinodes nie tekort gedoen word nie.
- Verder moet Christus die Voorsitter van die sinode wees en Hy is eers dan die Voorsitter, wanneer die hele vergadering deur sy Woord en Gees regeer word.

2. Geen onbegrensde gesag nie

Wanneer Calvyn dit vervolgens het oor die **gesag** wat sinodes het, behandel hy Matteus 18:20. As daar uit die Skrif gevra word watter gesag konsilies het, is daar vir Calvyn nie 'n duideliker *belofte* as in hierdie uitspraak van Christus nie: "Waar twee of drie in my Naam vergader is, daar is Ek in hulle midde". Daarin lê dus vir Calvyn die gesag van konsilies: in Christus, dat Hy in hulle midde is.

By hierdie vers uit Matteus maak Calvyn egter twee uiters belangrike opmerkings:

1. Hierdie belofte dat Christus in hulle midde is, het betrekking op *enige besondere vergadering* en nie net op 'n algemene konsilie of sinode nie. Dit kan dus, so kan 'n mens gerus uit Calvyn se woorde konkludeer, ook toegepas word op kerkraadsvergaderings, klassisse, ens.
2. Die vernaamste punt in die saak is egter vir Calvyn geleë in die *voorwaarde* wat bygevoeg is by die *belofte*. Die voorwaarde is dit: dat Christus eers dan in die midde van 'n kerklike vergadering sal wees (*belofte*) *as* dit in sy Naam vergader (*voorwaarde*) .....

Op hierdie voorwaarde gaan Calvyn vervolgens in, wanneer hy sê: Ek ontken dat mense in Christus se Naam vergader is wat God se gebod verwerp waarvolgens Hy gebied dat niks by sy Woord gevoeg of daarvan weggeneem mag word nie (Deut.4:2. Vgl. ook Deut 12:32; Spr. 30:6 en Openb. 22:19.), en wat na eie goëddunke enige besluit neem wat hulle wil. (Opvallend is die verwysing na juis hierdie tekste. Dink aan al die weglatings en die verwyder van Christus in die 2001-omdigting).

Dit is volgens Calvyn *nie so* dat Christus beloof het dat Hy *by elke konsilie(sinode)* aanwesig sal wees nie. Daar moet onderskei word tussen ware, wettige konsilies en ander (valse en onwettige sinodes – AHB). Die *teken van onderskeid* tussen 'n ware en 'n valse sinode is vir Calvyn hierin geleë: of die sinode in die Naam van Christus vergader of nie. Of anders gesê: of die sinode erns maak met God se gebod om niks by sy Woord te voeg of daarvan weg te neem nie. Hierdie voorwaarde is die onderskeidingsteken.

Gevolgtrekking

Uit wat Calvyn skryf, kan ons die volgende gevolgtrekking maak: Eerbied vir 'n sinode en erkenning van die gesag van sinodes (of hulle besluite vas en bindend is – art.31 KO) - **dit het vir Calvyn alles te make gehad met die vraag of die sinode buig vir die Woord van Christus.**

BRON:

J. Calvyn, Institusie Boek 4, Hf.9, Par.1-2

